

Pélé Yoets

Ma'hchava - Mem

מחשבה טובה מה רב טובה, שבה תלוי כל העבודה, כמו שכתבתי לעיל בערך לב טוב. ואיתא בזהר הקדוש (ח"א קכה), שלפי מה שחושב האדם ממשיך עליו, אם דברים שבקדשה ממשיך עליו קדשה, ואם הרהורים רעים, ממשיך עליו טמאה ומטמא נפשו, ואל המקום שחושב, שם הוא מנת חלקו. הנה כי כן, ראוי לאדם להתחזק ברב עז ותעצומות לחשב מחשבות טהורות, דברים המביאים את האדם ליראה ולאהבה את ה' הנכבד והנורא ולדבקה בו, ולאחז בענוה ובשפלות ובשאר מדות טובות וישרות ולחשב ברוממות השם יתברך שמו, כי גבוה מעל גבוה ולגדלתו אין חקר, ככה יעשה תדיר לקים מה שאמרה תורה (דברים ו ה) ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך. ופרושו, שלא יהא לבבו פונה לשתף אהבת דברים אחרים עם אהבת ה', לאהבת ה' באפן שכל אהבתו תהיה על פי התורה וכל מעשיו יהיו לשם שמים. וכתוב (שם ו) והיו הדברים האלה על לבבך וכו' בשבתך בביתך ובלכתך בדרך וכו'. ופשטה דקרא משמע שרצה לומר שתהיה אהבת ה' לזכרון תמיד. וכן כתיב (ויקרא יט ד) אל תפנו אל האלילים. ופרשו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קמט א) אל תפנו אל מדעתכם. ותמן תנין (אבות ג ד) המפנה לבו לבטלה, הרי זה מתחייב בנפשו. ובאמת שהוא שטות גדול שבהיותו יכול להיות מחשב מחשבות טהורות ליראה ולאהבה וכדומה, שהן מצוות דאוריתא ומקבל עליהן שכר, מפנה לבו לבטלה או מהרהר הרהורים רעים, שיענש עליהם. על זה נאמר (ירמיה ב יג) אותי עזבו מקור מים חיים, לחצב להם בארות בארות נשברים:

Rabbi 'Haïm Kanievsky

Recueil autobiographique. Histoires, anecdotes, enseignements classés par thèmes et une centaine de photos en couleur.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

והן אמת כי יצר לב האדם רע, ואין אדם שליט ברוח, אבל על כל פנים חיובא רמיא, להתחזק להחליף מחשבות רעות וזרות במחשבות טהורות, ולהרגיז יצר הטוב על יצר הרע אפלו אלף פעמים ביום, ויקבל שכר טוב בעמלו, שמסיעין אותו מן השמים. ובכל פעם כשיזכר אשר לא טוב עושה שמפנה לבו לבטלה או בהרהורים רעים, ידמה כמי ששוקע בטיט היון ומתחזק לצאת ולבו למו אב יצעק הושיעה אדוני המלך, הצילני מטיט, ונמצא כתוב בספרי המקבילים שטוב לבטל הרהורים רעים שיכון או יזכיר שם קר"ע שט"ן בנקוד שבא, ויאמר פסוק (ויקרא ו ה) אש תמיד תוקד על המזבח, לא תכבה. ופסוק (תהלים קיט קיג) סעפים שנאתי ותורתך אהבתי. ויעביר יד ימינו על מצחו שלש פעמים, ויועיל בעזרת האל יתברך, ובלבד שישתדל להעתיק מחשבתו מהרהורים. וטוב שיכון תמיד לשם טרניאל גימטריא מצפץ, להכניע יצר שעולה שלש מאות: וכבר אמרו רבותינו זכרונם לברכה (יומא כט א) שהרהורי עברה קשים מעברה. והם אמרו (ב"ב קסד, ב) שהרהורי עברה אין אדם נצול מהם בכל יום. אמנם כתב הרב הקדוש ראשית חכמה, שאם אינו מאריך בהרהורו ותכף בורח ממנו, לא יענש, שאין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא עם בריותיו, אבל אם מאריך בהרהורו, ענוש יענש, שגורם רעה לעצמו לבוא לידי קרי והוצאת שכבת זרע לבטלה והוא חמור משפיכות דמים. והחמירו הרבה מאד בזהר הקדוש (בראשית דף ריט) בעוון זה, עד שכמעט אין לו תשובה ואין לו חלק לעולם הבא. תסמר שערות אנוש מראות חמר שבו. לך נא ראה בספר הקדוש ראשית חכמה, פרק י"ז משער הקדשה, ובספר סדר היום ושאר ספרי הקדש, וחרדת חרדה גדולה יותר ויותר מחרדת מות:

הנה כי כן, לפי חמר שבו, ראוי לאדם לעשות גדר לגדר ומשמרת למשמרת כדי לעמד על המשמר שלא לבוא לידי מחשבות והרהורים רעים, והגדר הגדול להיות עוצם עיניו

Rabbi 'Haïm Kanievsky

Recueil autobiographique. Histoires, anecdotes, enseignements classés par thèmes et une centaine de photos en couleur.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

מראות ברע (ישעיה לג טו) שפרשו רבותינו ז"ל דהינו שלא יסתכל בעריות (ב"ב נז, א) שעינא ולבא תרי סרסורי דעברה, עין רואה ולב חושב מחשבות און. וכתוב (במדבר טו לט) ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם. ומלבד אסור הסתכלות בעריות, דהיא גופא עברה ונדבר בזה לקמן בערך ראיה, בסיעתא דשמיא, עוד בה שעברה גורת עברה, שאם מידי עברה יצא, מידי הרהור לא יצא וענוש יענש על דמגרי יצר הרע בנפשה, על דרך שאמרו (נדה יג ב) המקשה עצמו לדעת, יהא בנדוי משום דמגרי יצר הרע בנפשה. והן בכלל צריך לזהר במה שהזהירונו רבותינו זכרונם לברכה שלא לאחז באמה אפלו להשתין. ואמרו (שם) כל האוחז באמה ומשתין, כאלו מביא מבול לעולם. ויש בדבר חלוקי דינים בין נשוי לשאינו נשוי ובין מן העטרה ולמעלה ובין למטה, כמו שמפרש בשלחן ערוך (או"ח סימן ג, סעיף יד) יעין שם: אבל לפי חמר שבו ראוי להחמיר בכל ולאסר אסר על נפשו, ולא יאחז באמה כלל, אלא יסיע בביצים או יאחז על ידי בגד. וזה כלל גדול לנצל מכל חטא לברח מאה שערים של התר שלא לכנס באחד של אסור, וכל שכן באסור חמור כזה, שעליו אמרו בזהר הקדוש (שמות דף כו) שנאמר (איוב יט כט) גורו לכם מפני חרב וכו':

והגדר הגדול לנצל מהרהורים רעים, שישא אשה בילדותו ושיא בניו סמוך לפרקן, שהרי אמרו (קידושין כט, ב) כיון שעבר אדם עשרים שנה ולא נשא אשה כל ימיו בהרהורי עברה. ובודאי שרבותינו הקדושים הם אמת ודבריהם אמת, וזו רעה גדולה שאין כמוה. אי לזאת לו בכח יגבר איש לשא אשה בילדותו ולהשיא בניו סמוך לפרקן, ולא ישוב מפני כל. והן בכלל, שלא ירחיק נדד בדרכים להיות שרוי בלא אשה זמן וזמנים, שאי אפשר לנצל מהרהורי עברה ומעברה עצמה. וחבל על דמשתכחין רעות רבות באנשים המרחיקים נדד מביתם ויושבים

Rabbi 'Haïm Kanievsky

Recueil autobiographique. Histoires, anecdotes, enseignements classés par thèmes et une centaine de photos en couleur.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

בערי אדום דפריצי בעריות, ולית אנש דימחא בידיהו, והשוקים מלאים זונות נשכחות דמגרו יצר הרע כארסו של עכנאי, ועל כן רבים כשלו ונפלו בעוון נשג"ז. והאיש אשר הוא טהור וירא ה' מרבים, אם מידי עברה יצא, מידי הרהור לא יצא, ולא יהיה טהור מקרה לילה. אוי לנו כי דין גרמ"א דעצירא"ה עכבו"ת משיחא:

אי לזאת מי האיש החפץ חיים, אם מצטרך להיות נושא ונותן בערי אדום זמן ארך, יקנה לו חבר שיהיה האחד יושב בעירו, והאחד יקבע דירתו אל המקום אשר יהיה שמה הרוח ללכת עם אשתו עמו. ואם כה יעשה, אשריו בעולם הזה וטוב לו לעולם הבא, כי לא טוב היות האדם לבדו לא לעולם הזה ולא לעולם הבא. ואף אם בעבור זה יתרבה לו ההוצאה, אל יחוש, כי כל אשר לאיש יתן בעד נפשו, וטוב מלא כף נחת ממלא חפנים עמל ורעות רוח (קהלת ד ו):

וכבר יש חרם מרבנו גרשום שלא לישוב שמונה עשר חדשים חוץ לביתו הובא בבאר הגולה יורה דעה, סימן שלד, עין שם. ולית דחש לה ולא ידענא טעמא, והיא לא תצלח, כי השרוי בלא אשה שרוי בלא ברכה (יבמות סב ב) ואף שזה נאמר על מי שאינו נשוי, גם זה בכלל:

() ואם יארע, חס ושלום, איזה חלי לאשה שאינה יכולה לטהר לבעלה זמן וזמנים, וכן היולדת וכדומה, חיובא רמיא עליה לבקש רפואות תעלה בכל מאמצי כחה כדי לטהר לבעלה יפה שעה אחת קדם. והן בכלל שלא תאחר מלטבל טבילה בזמנה אפלו יום אחד, כי לא תדע מה ילד יום ילדי פשע, חס ושלום. והנה כשאדם יודע מספר הימים שאשתו תהיה בנדתה, אינו מעתד להרהור כל כך אחרי שמסיח דעתו הימנה, אמנם כאשר חושב שהגיע זמנה לטהר, והיא לא מטהרה, אז הוא הזמן מסכן, שבכל יום חושב השתא טבלה. לכן עצה טובה, שתהא מספרת עם בעלה ותגיד לו מתי מתחלת לספר נקיים על ידי

Rabbi 'Haïm Kanievsky

Recueil autobiographique. Histoires, anecdotes, enseignements classés par thèmes et une centaine de photos en couleur.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

סימן במלבושה שיעשו ביניהם ואם סתרה ספירתה, תחזר ותגיד לו. ואם אחר כל העמל והטרח לא תמצא תרופה, חיובא רמיא עלה להרשות לבעלה לשא אחרת עליה להצילו מן החטא. ואף כי קשה כשאול קנאה, צרתה בצדה, לפם צערא אגרא. מה טוב חלקה ומה נעים גורלה):

ועל כל פנים מי שהוא מכרח להיות שרוי בלא אשה או שהוא בדרך או בזמן נדתה, לו בכח יגבר לגדר גדר לעצמו ולכרת ברית לעיניו, ושלא להרבות שיחה עם האשה, באשתו אמרו, קל וחמר וכו', וכל אשר בכחו לעשות יעשה, אולי יש תקוה לנצל מעברה ומהרהורי עברה, והבא לטהר מסיעין אותו (שבת קד, א):

והן בכלל לטהר מדבורי המביאים לידי הרהורים, כדכתיב (דברים כג י) ונשמרת מכל דבר רע. שמלבד חמר אסור נבלות הפה, כמו שנכתב במקומו, עוד בה שמביא עצמו לידי הרהור, אשר על כן אפילו לדבר דברי תורה בדברים שבין איש לאשתו, הצנועים מושכים את ידיהם, ובפרט בפני רבים מעמי הארץ. וכל ערום יעשה בדעת וישקל בפלס עת לחשות ועת לדבר: ועל אחת כמה וכמה צריכה האשה לזהר בזהירות יתרה שלא להכשיל את אחרים, כי האשה ההיא תשא את עוונה, והיא נוטלת חלק בראש, כי המחטיא את חברו הוא רע ומר יותר מההורגו, ולכן תזהר שלא תצא מקשטת בפני אנשים, ותהיה כל כבודה בת מלך פנימה. ושבח אני את בני ישמעאל בענין זה, שמסתירים נשותיהם מכל איש. וכל שכן וקל וחמר שלא תיניק את בנה ולא יהיו דדיה מגלות בפני רבים. וכן תזהר שלא להגביה שולי בגדיה ושלא להכניס ידה תחת הסנר להתחכך בפני אנשים. וכן לא תברך ברכת אשר יצר בקול רם בפני אנשים, ואין צריך לומר שלא תכנס לבית הכסא בפני אנשים. כזאת וכזאת, כל אשה חכמת לב ויראת השם שמוסיפה לזהר,

Rabbi 'Haïm Kanievsky

Recueil autobiographique. Histoires, anecdotes, enseignements classés par thèmes et une centaine de photos en couleur.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

היא תתהלל. ועל הכל מה טוב שתקדים תפלה לצרה ותשפך נפשה לפני ה' בכל יום שיתקננה בעצה טובה, באפן שלא יתגלגל חוב על ידה, כאשר ספרו בש"ס, ולמדנו יראת חטא מבתולה (סוטה כב א). [וגם על זה אניף ידי וסמכתי בבית תפלותי, בסיעתא דשמיא]:

וכמה דברים הזהירו רבותינו זכרונם לברכה כדי שלא יבוא לידי הרהור, כגון שלא להסתכל בבהמה חיה ועוף בשעה שנזקקין, ושלא לישוב על מטה שיודע שאיש ואשתו שוכבים בה, ושלא להסתכל באצבע קטנה של אשה. ואמרו (ברכות כד, א) כל המסתכל באצבע קטנה של אשה, כאלו מסתכל במקום התרף. ואסרו להשתמש באשה כלל ולשאל בשלומה ולהרבות שיחה, וכל שכן מזיגת כוס והצעת המטה והרחצת פניו ידיו ורגליו, שאסור לקבל משום אשה, חוץ מאשתו בזמן שהיא טהורה, כמפרש בפוסקים (שו"ע אבהע"ז סי' כא). וכהנה כמה דברים שאסרו חכמינו זכרונם לברכה כדי שלא יבוא לידי הרהור, והמון העם אין נזהרין. ואף אם יאמר אדם עושה אלה, שלבו חלל בקרבו ומידי הרהור יצא, על כל פנים מידי עברה לא יצא, שעובר על דברי חכמים ומגרי יצר הרע בנפשה. והם אמרו (נדה יג, ב) המקשה עצמו לדעת, יהא בנדוי, משום דמגרי יצר הרע בנפשה. ולכן לו בכח יגבר איש לקיים דברי חכמים ויוסיף גדר וסיג ומשמרת למשמרת לעצמו לפי מה שהוא אדם, וכל המרבה לעמד על המשמר, הרי זה משבח. וכמו שמצינו ברבותינו הקדושים, שהיו אומרים לתלמידיהם שמרוני מפני בתי, מפני כלתי, כמובא בש"ס (קידושין פא ב). וה' לא ימנע טוב להולכים בתמים:

Rabbi 'Haïm Kanievsky

Recueil autobiographique. Histoires, anecdotes, enseignements classés par thèmes et une centaine de photos en couleur.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions